

EUROOPA KOMISJON
KLIIMAMEETMETE
PEADIREKTORAAT

Direktoraat B – Euroopa ja rahvusvaheline CO₂-turg

Juhenddokument nr 6 ELi kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi ühtlustatud ühikute tasuta eraldamise metoodika kohta pärast 2020. aastat

Piiriülesed soojusvood

Lõplik versioon on välja antud 31. jaanuaril 2019

Juhend ei kujuta endast komisjoni ametlikku seisukohta ega ole õiguslikult siduv. Juhendi eesmärk on siiski selgitada ELi HKSi direktiivis ja ühikute tasuta eraldamise eeskirjades kehtestatud nõudeid ning see on oluline nende õiguslikult siduvate eeskirjade mõistmiseks.

Sisukord

1	Sissejuhatus	3
2	Piiriüleste soojusvoogude käsitlemise põhimõtted	4
3	Soojusvood ühe soojuse eksportija ja ühe soojuse importija vahel	9
3.1	Soojusvood kahe HKSi käitise vahel	9
3.2	Soojusvood HKSi käitisest HKSi mittekuuluvasse käitisesse või üksusesse	12
3.3	Soojusvood HKSi mittekuuluvast käitisest või üksusest HKSi käitisesse	16
4	Soojusvood, mis hõlmavad mitut soojuse eksportijat ja importijat	18
4.1	Üks soojuse eksportija ja mitu soojuse importijat	18
4.2	Soojusvood HKSi eksportijalt soojuse tarnija kaudu	22
4.3	Soojusvood HKSi eksportijalt kaugküttele	28
4.4	Mitu soojuse eksportijat ja üks soojuse importija	31
5	Konkreetsed eraldamise näited	33
5.1	Soojusvood lämmastikhappe võrdlusaluse käitiseosast teisele käitiseosale	33
5.2	Soojusvood integreeritud paberivabrikus	36
Lisa A:	võrdlus 2011. aasta juhenddokumendiga nr 6	41

1 Sissejuhatus

Käesolev juhenddokument on osa dokumentide rühmast, mille eesmärk on toetada liikmesriike ja nende pädevaid asutusi ELi HKSi neljanda kauplemisperioodi eraldamise metoodika järjekindlal rakendamisel kogu liidus (pärast 2020. aastat), mis on kehtestatud komisjoni delegeeritud määrusega 2019/331 „Kogu liitu hõlmavad üleminekueeskirjad heitkoguse ühikute ühtlustatud tasuta eraldamiseks vastavalt ELi kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi direktiivi artiklile 10a“ (ühikute tasuta eraldamise eeskirjad)¹. *Juhenddokument nr 1 „Ühikute tasuta eraldamise metoodika üldjuhend“* annab ülevaate juhenddokumentide rühma seadusandlikust taustast. Selles selgitatakse ka seda, kuidas on erinevad juhenddokumendid omavahel seotud, ning esitatakse juhendis kasutatud terminite sõnastik².

Käesolevas juhenddokumendis kirjeldatakse eraldamist, kui soojusvoog ületab kätise süsteemi piiri, mille korral soojust määratletakse mõõdetava soojusena. Kirjeldatakse soojuse impordi ja ekspordi käsitlemist järgmistel juhtudel: HKSi kätised, HKSi mittekuuluvad üksused ja kaugkütte sisendid. Soojusvood HKSi mittekuuluvatest üksustest muudesse HKSi mittekuuluvatesse üksustesse ei ole eraldamisega seoses asjakohased ja seetõttu neid selles dokumendis ei käsitleta. Sama kätise kahe kätiseosa vahelised soojusvood on esitatud *juhenddokumendis nr 2, mis käsitleb eraldamist kätise tasandil*, sealhulgas jahutuse ja teise kätiseosa soojustagastuse käsitlemist (jaotis 3). Käesoleva juhenddokumendi kohaldamisala hõlmab tootmistaset ja eraldamist, muud teemad, nagu võrdlusaluse uuendamine ja heitkoguse omistamine on esitatud *juhenddokumendis nr 5, mis käsitleb seiret ja aruandlust*.

Piiriüleste soojusvoogude aluspõhimõtted on sätestatud jaotises 0. HKSi ja HKSi mittekuuluvate üksuste otseste piiriüleste soojusvoogude juhtumeid käsitletakse jaotises 3. Keerulisemaid juhtumeid, mis hõlmavad soojusvahetust mitme üksuse vahel, käsitletakse jaotises 4 ja näiteid soojusvoogude kohta ebatavalisematel juhtudel on kirjeldatud jaotises 5.

¹ Pange tähele, et see dokument hõlmab ainult ELi HKSi direktiivi artikli 10a kohast üleminekuperioodi ühtlustatud tasuta eraldamist tööstusele. Kõik artikli 10c kohased eraldamised („Lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise võimalus üleminekuperioodil energiaspektori moderniseerimiseks“) ei kuulu käesoleva dokumendi kohaldamisalasse.

² Kõik juhenddokumendid on saadaval aadressil https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances_en#tab-0-1

2 Piiriüleste soojusvoogude käsitlemise põhimõtted

Soojuse netovood

Eraldamise korral on asjakohased üksnes mõõdetava soojuse netovood³. Allpool on toodud selgitused selle kohta, mida tähendab neto.

Mõõdetaval soojusvool on kõik järgmised omadused:

- need on **netokogused**, mis tähendab, et lahutatakse soojuse tarnijale tagastatava soojuskandja⁴ soojuse sisaldus kondensaadis või kandjas. Netokoguses mõõdetavate andmete määramise kohta vt andmete kogumist käsitlevas juhenddokumendis nr 3 jaotist E.II ning seiret ja aruandlust käsitlevas juhenddokumendis nr 5 jaotist 6.9.
- Soojusvooge **transporditakse tuvastatavate torujuhtmete või kanalite kaudu**
JA
- soojusvooge **transporditakse soojuskandjaga**, nt auru, kuuma õhu, vee, õli, sulametallide või sooladega
JA
- soojusvooge **mõõdetakse või võib põhimõtteliselt mõõta soojusarvestiga**⁵ (kusjuures soojusarvesti on mis tahes seade, mis suudab mõõta voolumahtude ja temperatuuride alusel toodetud energia hulka).

Piiriüleste soojusvoogude korral võib mõõdetava soojuse netokogus olla teatavatel tingimustel, olenevalt tootjast ja tarbijast, tasuta eraldamiseks toetusõiguslik⁶. Lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise arv sõltub soojuspõhise võrdlusaluse ja kaugkütte kätiseosade varasematest tootmistasemetest⁷, nagu on kirjeldatud jaotises 3.

³ „Mõõdetav soojus“ tähendab soojusvoo netokogust, mida transporditakse tuvastatavate torujuhtmete või kanalite kaudu soojuskandja, näiteks auru, kuuma õhu, vee, õli, vedelmetallide ja soolade abil, millele on paigaldatud või võib paigaldada soojusarvesti (ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 2 lõige 7)

⁴ Kui kondensaati ei tagastata või selle vool ei ole teada, tuleb kasutada võrdlustemperatuuri 90 °C, nagu on selgitatud seiret ja aruandlust käsitleva juhenddokumendi nr 5 jaotises 6.9.

⁵ „Soojusarvesti“ – soojusarvesti (MI-004) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/32/EL (5) VI lisa [OJ L 135, 30.04.2014, p. 1.] tähenduses või mõni muu seade, mis mõõdab toodetud soojusenergia hulka voo mahu ja temperatuuride põhjal ning registreerib selle (ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 2 lõige 8). Suunis soojusenergia voo mõõtmiseks soojusarvestitega ja alternatiivsed võimalused on esitatud seiret ja aruandlust käsitleva juhenddokumendi nr 5 jaotises 6.

⁶ Vt ka ühikute tasuta eraldamise määramist käsitlevat juhenddokumenti nr 2

⁷ „Varasema tootmistasemega seotud soojus viitab ELi HKS-i kuuluvast kätisest pärineva varasema impordi aritmeetilisele keskmisele, toodangule, või mõlemale, võrdlusperioodi ajal mõõdetava soojuse netokogusele, mida kätise piires tarbitakse toodete tootmiseks, mehaanilise energia tootmiseks, mida ei kasutata elektrienergia tootmiseks, kütmiseks või jahutamiseks, välja arvatud tarbimine elektrienergia tootmiseks, või eksporditakse kätistesse või muudesse ELi HKS-i mittekuuluvatesse üksustesse, välja arvatud teradžaulides väljendatud eksport elektrienergia tootmiseks aastas.

Kaugküttega seotud varasem tootmistase viitab ELi HKS-i kuuluva kätise aastase varasemate perioodide impordi aritmeetilisele keskmisele, võrdlusperioodil toodetud või kaugkütteks eksporditava mõõdetava soojuse tootmisele või mõlemale, väljendatuna teradžaulides aastas.“ (Ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 15 lõige 4)

Piiriüleste soojusvoogude toetusõiguslikkuse aluspõhimõtted on järgmised:

- soojuse peab olema tootnud HKSi käitis JA
- ainult HKSi käitis võib saada ühikute tasuta eraldamist.

Seega saab soojuse liigid, mille korral võib HKSi käitis saada tasuta eraldamist, kokku võtta järgmiselt:

HKSi käitis saab tasuta eraldamist mõõdetava soojuse netokoguse eest,

- mis on **toodetud** samas käitises
- JA/VÕI**
- **imporditud** teisest ELi HKSi käitisest

JA

- **tarbitud** käitise piires, väljaspool ükskõik millise tootepõhise võrdlusaluse piire

JA/VÕI

- **eksporditud** kaugkütte jaoks

JA/VÕI

- **eksporditud** HKSi mittekuuluvatesse üksustesse, välja arvatud kaugkütte eesmärgil,

välja arvatud juhul, kui seda kasutatakse elektrienergia tootmiseks või elektrienergia tootmiseks kasutatava mehaanilise energia tootmiseks. Samuti ei ole toetusõiguslik lämmastikhappe tootmisest taastatud mõõdetava soojuse netokogus.

Toetusõigusliku soojuse mitmekordse voo korral on soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa aastane tootmistase toetusõigusliku mõõdetava soojuse netovoogude summa.

Soojuse erinevat päritolu ei eristata

Erinevatest allikatest pärit mõõdetava soojuse netokoguseid ei eristata, tingimusel et seda võib pidada ELi HKSiga hõlmatuks ja et seda ei toodeta elektrist. Põhimõtteliselt on mõõdetava soojuse netokogus toetusõiguslik tasuta eraldamiseks, kui seda võib pidada hõlmatuks ELi HKSiga, tingimusel et seda ei toodeta elektrikateldega. See on eriti tõenäoline mõõdetava soojuse netokoguse korral, mis on otseselt seotud (põlemisprotsess või eksotermiline tootmisprotsess) lähtevoogudega, mis sisalduvad ELi HKSi kuuluva käitise seire- ja aruandlusmääruse kohases seirekavas.

Selle reegli erandid on järgmised:

- lämmastikhappe tootmisprotsessis toodetud soojuse eksport või tarbimine ei ole tasuta eraldamiseks toetusõiguslik, sest lämmastikhappe võrdlusalusega on seda soojust juba arvesse võetud. (Vt ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 16 lõige 5)
- HKSi mittekuuluva käitise toodetud soojuse tarbimine (ei ole hõlmatud kauplemissüsteemi loaga) ei ole tasuta eraldamiseks toetusõiguslik. (Vt ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 15 lõige 4 ja artikkel 21)
- elektrienergia tootmiseks kasutatava soojuse eksport või tarbimine ei ole tasuta eraldamiseks toetusõiguslik. (Vt ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 2 lõige 3a ja artikli 15 lõige 4)

Allpool on esitatud mõned näited praktikas esineda võivate mõõdetava soojuse netovoogude kohta koos eraldamise toetusõiguslikkusega.

Näide 1. HKSi käitis, mis toodab paberit, tarbib auru 40 MW koostootmisjaamast, millel on sama kauplemissüsteemi luba. Sel juhul ei loeta soojusvoogu piiriüleseks. Käitises tarbitav mõõdetava soojuse netokogus on tasuta eraldamiseks toetusõiguslik kas tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa (kui on olemas) või soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa raames.

Näide 2. Paberit tootev HKSi käitis tarbib mõõdetava soojuse netokogust välisest 5 MW katlast, millel ei ole kauplemissüsteemi luba. Sel juhul ei ole ELi HKSi käitisesse tarnitav soojus eraldamiseks toetusõiguslik. Kui seda tarbitakse tootepõhise võrdlusaluse käitiseosas, tuleb seda soojusbilansi ja käitiseosa piires vaadelda kui „soojuse importi HKSi mittekuuluvast käitise“.

Näide 3. Paberit tootev HKSi käitis tarbib soojust elektrikatlast: elektrikatel ei kuulu ELi HKSi (käitise ELi kauplemissüsteemi loa süsteemipiirid ei tohiks seda hõlmata). Sel juhul ei ole vastav soojuse kogus eraldamiseks toetusõiguslik.

Näide 4. HKSi käitises kasutatakse lämmastikhappe tootmisprotsessi mõõdetava soojuse netokogust väetise tootmises, millel on sama ELi kauplemissüsteemi luba. Lämmastikhappe käitiseosast tarnitav soojus ei ole tasuta eraldamiseks toetusõiguslik.

Näide 5. Tahma tootev tehas⁸ taastab eksotermilisest tootmisprotsessist mõõdetava soojuse netokoguse ja edastab selle kaugküttevõrku. Sel juhul ei ole kaugküttevõrku tarnitav soojus tasuta eraldamiseks toetusõiguslik⁹.

Näide 6. Tahma tootev tehas⁸ taastab eksotermilisest tootmisprotsessist mõõdetava soojuse netokoguse ja edastab selle sama käitise sees kaugküttevõrku. Sel juhul eraldatakse tahm tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa kaudu, taastatud soojus on toetusõiguslik tasuta eraldamiseks ja eraldatakse kaugkütte käitiseosa kaudu (kui kogu soojust ei ekspordita kaugküttevõrku, võib ülejäänud olla soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa raames eraldamiseks toetusõiguslik).

⁸ Tahma tootmiseks eraldatakse näites olev tehas tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa alusel.

⁹ Pange siiski tähele, et eraldamine toimub kaugkütte käitiseosale.

Kaugküte

Kui mõõdetava soojuse netokogus eksporditakse kaugkütte eesmärgil, ei eraldata seda soojuspõhise võrdlusaluse alusel, vaid eriotstarbelise kaugkütte võrdlusaluse alusel, millel on oma käitiseosa. Termin „kaugkütte eesmärk“ peab eristama tasuta eraldamiseks toetusõiguslikku eksporditud soojust („kaugkütte eesmärgil eksporditud mõõdetav soojus“) mittetoetusõiguslikust eksporditud soojusest (muudel eesmärkidel, näiteks elektrienergia tootmiseks). *Kaugküttega seotud terminoloogia kohta leiate lisateavet allolevast tekstikastist.*

Ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 2 lõikes 4 antakse kaugkütte kohta järgmine määratlus:

„kaugküte on mõõdetava soojuse tarnimine ELi HKSi mittekuuluvate hoonete või kohtade kütmiseks või jahutamiseks või sooja tarbeveega varustamiseks võrgu kaudu (välja arvatud mõõdetav soojus toodete tootmiseks ja sellega seotud tegevuseks või elektrienergia tootmiseks).“

Kaugkütte käitiseosa on määratletud, kui kehtivad mõlemad järgmised tingimused:

- käitis toodab mõõdetavat soojust väljaspool lämmastikhappe tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piire;

VÕI

- impordib mõõdetavat soojust ELi HKSi käitisest, tingimusel et soojust ei toodeta lämmastikhappe tootepõhise võrdlusaluse süsteemipiirides;

JA

- soojust eksporditakse kaugkütte eesmärgil.

Kaugkütet iseloomustatakse järgmiselt:

- see on seotud **mõõdetava soojuse** tarnimisega võrgu kaudu;
- **ruumi kütmise või jahutamise või sooja tarbevee** tootmise eesmärgil;
- **ELi HKSi mittekuuluvatele** hoonetele või kohtadele;
- välja arvatud mõõdetav soojus, mida kasutatakse toodete ja nendega seotud tegevuste või elektrienergia tootmiseks.

Kui HKSi käitis toodab nii kaugkütet kui ka edastab soojust, mida on kaugkütteks tootnud teised, vajab see eraldamise arvutamiseks virtuaalset jaotust, vt jaotis 4.2.

Kaugkütte käitiseosa korral ei tehta vahet CO₂-heite ülekandumise staatusel, sest kogu soojust kasutatakse määratluse kohaselt kaugkütte eesmärgil, mis ei puutu kokku CO₂-heite ülekandumise ohuga. Seetõttu saab määratleda maksimaalselt ühe kaugkütte käitiseosa. Selleks et parandada ülemäärase soojuse tõhusat kasutamist kaugkütteks, ei kohaldata kaugkütte käitiseosadele lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise koguse arvutamiseks CO₂-heite ülekandumise ohuteguri sama vähenemist nagu muude CO₂-heite ülekandumise käitiseosade korral¹⁰. Selle asemel kehtib CO₂-heite ülekandumise ohutegur 0,3 jätkuvalt kaugkütte käitiseosade kohta ka pärast 2025. aastat.

Kaugkütte kontseptsioonid 4. kauplemisperioodil

Kaugküttele viidatakse seoses ELi HKSi ja selle tasuta eraldamise eeskirjadega

4. kauplemisperioodil erinevalt. Eristada võib järgmist:

- kaugküte kui **tegevus**, mis on määratletud ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 2 lõikes 4:
„mõõdetava soojuse tarnimine ELi HKSi mittekuuluvate hoonete või kohtade kütmiseks või jahutamiseks või sooja tarbeveega varustamiseks võrgu kaudu (välja arvatud mõõdetav soojus toodete tootmiseks ja sellega seotud tegevuseks või elektrienergia tootmiseks)“
- kaugküte **käitis**, kaugkütteks soojust tootev käitis, mis võib olla HKSi käitis või HKSi mittekuuluv käitis, olenevalt kasutatava kaitise tüübist ja võimsusest;
- kaugküte **tarnija**, mis tarnib soojust kaugküttevõrgu kaudu, mida tarnija võib toota ise või osta kolmandalt isikult;
- kaugküttevõrk, torujuhtmete võrk ja seadmed, mida kasutatakse soojuse tarnimiseks kaugküte eesmärgil;
- kaugküte **käitiseosa**, HKSi kaitises määratletud kaitiseosa, mille eesmärk on määrata kindlaks eraldamine kaitisele, mis on seotud mõõdetava soojusega, mida eksporditakse kaugküte eesmärgil, nagu on määratletud ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 3 punktis d;
- kaugküte **eesmärk**, et eristada tasuta eraldamiseks toetusõiguslikku eksporditud soojust („kaugküte eesmärgil eksporditud mõõdetav soojus“) mitte-toetusõiguslikust eksporditud soojusest (muudel eesmärkidel, näiteks elektrienergia tootmiseks).

Tehniliste ühenduste loetelu

Soojuse, CO₂ või heitgaasi impordi või ekspordi ühendusi üle kaitise piiride nimetatakse tehnilisteks ühendusteks. Iga kaitaja peaks selgelt loetlema kõik oma tehnilised ühendused. Kõik ühendatud kaitised ja üksused tuleb tuvastada ning nendest ja ka ühenduste muutmisest tuleb teatada pädevatele asutustele. Lisateavet andmete esitamise kohta leiate *andmete kogumist käsitlevast juhenddokumendist nr 3*.

Tavaline tehnilise ühenduse liik on soojusvoog. Sama kaitise kaitiseosade vahelisi soojusvooge ei loeta tehnilisteks ühendusteks, välja arvatud juhul, kui need on seotud lämmastikhappe kaitiseosaga. Loetleda tuleb kõik tehnilised ühendused, sealhulgas soojusvood, mis ei ole tasuta eraldamiseks toetusõiguslikud. Kõikidele andmetele, sealhulgas nendele, mida esitavad HKSi mittekuuluvad üksused, mis on seotud piiriüleste soojusvoogudega, kohaldatakse sõltumatut tõendamist.

¹⁰ Kohaldada võidakse läbivaatamist ELi HKSi direktiivi artikli 30 kohaselt

3 Soojusvood ühe soojuse eksportija ja ühe soojuse importija vahel

Käesolevas jaotises selgitatakse esialgset eraldamise arvutamise metoodikat, mis on seotud otseste piiriüleste mõõdetava soojuse netovoogudega, mida kasutatakse tavapärasel riiklike rakendusmeetmete faasis. Suunise lõpliku eraldamise arvutamise kohta ja selle kohta, kuidas erineb eraldamise arvutamine selliste olukordade puhul nagu uued osalejad, kütised, mis on tegutsenud võrdlusperioodil vähem kui kaks aastat või tootmistaseme muutused, leiate juhenddokumendist nr 2.

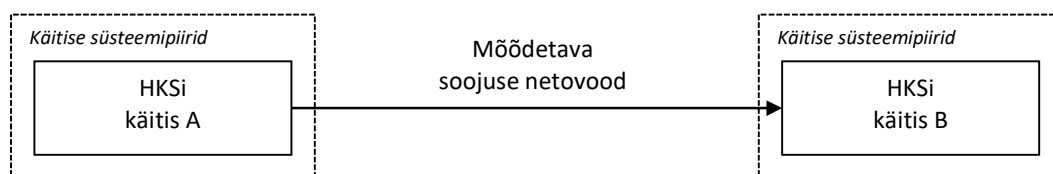
3.1 Soojusvood kahe HKSi kütise vahel

Käesolevas jaotises käsitletakse eraldamist soojusvoogude korral ühest kütisest teise, kui mõlemad kütised on ELi HKSiS.

Skeem

Joonisel 1 kujutatakse selles jaotises kirjeldatud olukorda.

Joonis 1. Soojusvood HKSi kütisest teisele HKSi kütisele

Esialgne eraldamine

Üldjuhul antakse tasuta eraldamine mõõdetava soojuse netokogust tarbivale kütisele. Esialgse eraldamise ülevaade on toodud tabelis 1.

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

Kasutatav CO₂-heite ülekandumise ohutegur on CO₂-heite ülekandumise ohutegur, mida kohaldatakse soojuse tarbijale, st importiva HKSi kütise tarbiva(te)le kütiseosa(de)le.

Tabel 1. Ülevaade esialgsest eraldamisest mõõdetava soojuse netovoo korral ühest HKSi käitisest teise HKSi käitisesse

Esialgne eraldamine soojust eksportivale käitisele A	Esialgne eraldamine soojust importivale käitisele B
HKSi eksportimise korral ei toimu soojuse tootjale eraldamist HKSi käitise A soojuse osa, mida eksporditakse teistesse HKSi käitistesse, ei saa lubatud heitkoguse ühikuid.	<i>Kui soojust imporditakse, et seda saaks kasutada tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piires:</i> Imporditava soojuse netokogus võetakse arvesse tootepõhises võrdlusaluses¹¹. $F_{p,preliminary} = BM_p \cdot HAL_p \cdot CLEF_p$ <i>Eraldamine = tootepõhine võrdlusalus x toodetud toote kogus x soojuse tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{p,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_p: tootepõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes tonni kohta) HAL_p: varasema tootmistasemega seotud toode (väljendatuna tonnides aasta kohta) $CLEF_p$: tootepõhise võrdlusaluse CO₂-heite ülekandumise ohutegur

¹¹ Tootepõhise võrdlusalusega hõlmatud toote tootmiseks kasutatava kogu mõõdetava soojuse netokoguse, sealhulgas imporditud soojuse eraldamine on kaasatud eraldamisse tootepõhisele võrdlusalusele ega saa seega täiendavat eraldamist mõne muu käitiseosa raames. Lisateavet tootepõhiste võrdlusaluste määratlemise kohta leiate juhenddokumendist nr 2, milles käsitletakse eraldamise kindlaksmääramist käitise tasandil.

	Kui mõõdetava soojuse netokogust imporditakse, et seda saaks kasutada väljaspool tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piire: HKSi käitistest imporditud soojust võetakse arvesse importiva soojuse käitiseosa varasemas tootmistasemes: $F_{p,preliminary} = BM_P \cdot HAL_P \cdot CLEF_P$ Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x tarbitud soojus x soojuse tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur, milles: $F_{p,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) HAL_H: soojusega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st võrdlusperioodi jooksul tarbitud mõõdetava soojuse aastase netokoguse aritmeetiline keskmine. $CLEF_H$: tarbija soojuse käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur
--	---

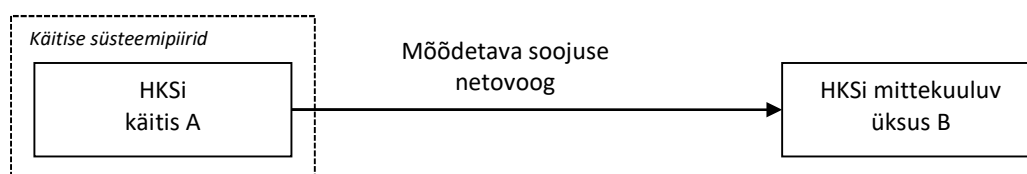
3.2 Soojusvood HKSi käitisest HKSi mittekuuluvasse käitisesse või üksusesse

Käesolevas jaotises käsitletakse eraldamist mõõdetava soojuse netovoogude korral ELi HKSi käitisest ELi HKSi mittekuuluvasse käitisesse või üksusesse. Eraldamist võib mõjutada asjaolu, kas HKSi mittekuuluv soojuse tarbija loetakse kaugkütte tarbijaks¹² või mitte. Mõlemaid valikuid on kirjeldatud allpool.

Skeem

Allpool oleval joonisel 2 kujutatakse selles jaotises kirjeldatud olukorda.

Joonis 2. Soojusvood HKSi käitisest HKSi mittekuuluvasse üksusesse

Esialgne eraldamine

Sellises olukorras, kus mõõdetava soojuse netokogust tarbitakse väljaspool ELi HKSi, antakse soojatootjale eksporditava mõõdetava soojuse netokoguse eest tasuta lubatud heitkoguse ühikuid. Kui soojust eksporditakse kaugkütte eesmärgil, on mõõdetava soojuse netokogus HKSi käitise A kaugkütte käitiseosa alusel toetusõiguslik, vastasel korral eraldatakse käitisele soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa alusel. Esialgse eraldamise ülevaade on toodud tabelis 2.

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

HKSi mittekuuluvate üksuste korral ei peeta vaikinisi CO₂-heite ülekandumise ohtu oluliseks. Kaugkütte käitiseosa ei ohusta määratluse kohaselt oluline CO₂-heite ülekandumise oht, muude HKSi mittekuuluvate soojusvoogude puhul saab CO₂-heite ülekandumise ohutegurit kasutada sektorite puhul, millel on oluline CO₂-heite ülekandumise oht, ainult juhul, kui soojuse eksportija esitab rahuldavad tõendid selle kohta, et ta ekspordib mõõdetava soojuse netokogust HKSi mittekuuluvasse üksusesse, millel on oluline CO₂-heite ülekandumise oht: käitaja esitab näiteks oma soojust tarbivate klientide tõendatud nimekirja koos nende klientide NACE/PRODCOMi koodidega ja neile tarnitud mõõdetava soojuse netokogustega. Selliste tõendite puudumise korral tuleb kasutada nende sektorite CO₂-heite ülekandumise ohutegurit, mille CO₂-heite ülekandumise oht ei ole oluline. Kaugkütte puhul on kogu 4. kauplemisperioodil määratud CO₂-heite ülekandumise ohuteguriks 0,3 (ühikute tasuta

¹² „Kaugküte“ on mõõdetava soojuse tarnimine ruumi kütmiseks või jahutamiseks või sooja tarbevee tootmiseks võrgu kaudu ELi heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemiga hõlmamata hoonetele või aladele, välja arvatud mõõdetav soojus, mida kasutatakse toodete tootmiseks ja sellega seotud tegevuseks või elektrienergia tootmiseks“. (Ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 2 lõige 4)

eraldamise eeskirjade artikli 16 lõige 3). Kui HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud soojust kasutatakse nii toodetele, millel on oluline CO₂-heite ülekandumise oht kui ka toodetele, millel ei ole olulist kasvuhoonegaaside ülekandumise ohtu, on vaja kahte käitiseosa, ühte CO₂-heite ülekandumise ohuga ja ühte kasvuhoonegaaside ülekandumise ohuta soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa. Jaotises 4.1 vaadeldakse seda olukorda üksikasjalikumalt. *Vt ka käitiseosa jagamist käsitlevat juhenddokumenti nr 2.*

Kui vähemalt 95% kaugkütte käitiseosa või CO₂-heite ülekandumise ohuga või CO₂-heite ülekandumise ohuta soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa tootmistasemest on seotud ühega neist kolmest käitiseosast, võib käitaja omistada nende käitiseosade kogu tootmistaseme kõrgeima tootmistasemega käitiseosale (ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 10 lõige 3).

Tabel 2. Ülevaade esialgsest eraldamisest soojusvoo korral ühest HKSi käitisest HKSi mittekuuluvasse üksusesse

Esialgne eraldamine soojust eksportivale käitiseosale A	Esialgne eraldamine HKSi mittekuuluvale soojuse importijale B
<u>Kui HKSi mittekuuluvale üksusel B on (täielikult või osaliselt) muu tegevus kui kaugküte:</u> kui soojust eksportiv käitiseosa ekspordib seda HKSi mittekuuluvasse üksusesse, välja arvatud kaugkütte käitiseosasse, on see määratluse kohaselt soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa. HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud soojust võetakse arvesse eksportiva käitiseosa varasemas tootmistasemes. $F_{H,preliminary} = BM_H \cdot HAL_H \cdot CLEF_H$ Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x eksporditud soojuse kogus x CO₂-heite ülekandumise ohutegur, milles: $F_{H,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust eksportivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) HAL_H: soojusega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st võrdlusperioodi jooksul toodetud ja HKSi mittekuuluvasse üksusesse eksporditud mõõdetava soojuse aastase netokoguse aritmeetiline keskmine. CO₂-heite ülekandumise ohutegur: CO₂-heite ülekandumise ohuta sektorite korral kasutatakse CO₂-heite ülekandumise ohutegurit, välja arvatud juhul, kui soojuse eksportija esitab tõendid selle kohta, et ta ekspordib soojust HKSi mittekuuluvasse üksusesse, millel on oluline CO₂-heite ülekandumise oht.	HKSi mittekuuluvad üksused ei saa ühikute tasuta eraldamist

<u>Kui HKSi mittekuuluv üksus B on (täielikult või osaliselt) kaugkütte kätiseosa:</u> kätise A kaugkütet eksportiv kätiseosa on kaugkütte kätiseosa Kaugküttesse eksporditud soojust võetakse arvesse kaugkütte soojuse kätiseosa varasemas tootmistasemes. $F_{DH,preliminary} = BM_H \cdot HAL_{DH} \cdot CLEF_{DH}$	
<i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x eksporditud soojuse netokogus x CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{DH,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine kaugkütet eksportivale kätiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikute teradžaulides) HAL_{DH}: kaugküttega seotud varasem tootmistase väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st kaugkütteks toodetud ja eksporditud mõõdetava soojuse aastase netokoguse aritmeetiline keskmine. $CLEF_{DH}$: kasutatakse CO₂-heite ülekandumise ohuteguriga kaugkütet.	

3.3 Soojusvood HKSi mittekuuluvast kätisest või üksusest HKSi kätisesse

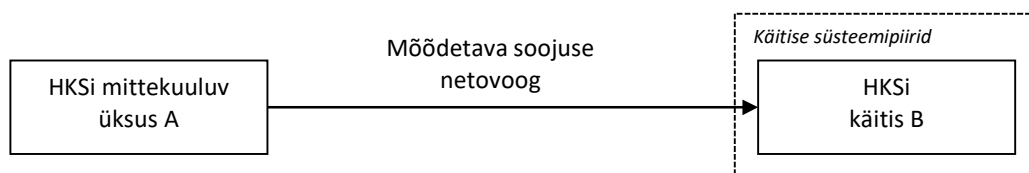
Seda tüüpi soojusvoog tekib siis, kui soojust importiv kätis on ELi HKSi ja saab soojuse eksportijalt, mis ei ole ELi HKSi, sest see ei tegele ELi HKSi direktiivi I lisas loetletud tegevusega. See võib olla näiteks:

- ELi HKSi mittekuuluv kätis, mis kasutab üksnes biomassi ja müüb toodetud soojust HKSi kätisele
- kätis olmejäätmete põletamiseks, mis müüb toodetud soojust keraamikatehasele
- 5 MW koostootmisjaam, mis müüb toodetud soojust mineraalvillatehasele

Skeem

Allpool oleval joonisel 3 kujutatakse selles jaotises kirjeldatud olukorda.

Joonis 3. Soojusvood HKSi mittekuuluvast üksusest HKSi kätisesse

Esialgne eraldamine

Väljaspool ELi HKSi toodetud soojuse tarbimine ei ole tasuta eraldamiseks toetusõiguslik. Esialgse eraldamise ülevaade on toodud tabelis 3.

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

Kasutatav CO₂-heite ülekandumise ohutegur on soojust tarbiva kätiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur.

Tabel 3. Ülevaade esialgsest eraldamisest soojusvoo korral HKSi mittekuuluvast üksusest HKSi mittekuuluvasse käitisesse

Esialgne eraldamine HKSi mittekuuluvale soojuse tootjale A	Esialgne eraldamine soojust importivale käitisele B
HKSi mittekuuluvad üksused ei saa ühikute tasuta eraldamist	<i>Kui soojust imporditakse, et seda saaks kasutada tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piires:</i> imporditud soojus ei ole ühikute tasuta eraldamiseks toetusõiguslik. Imporditud soojust võetakse siiski arvesse tootepõhise võrdlusalusega¹¹. Seepärast tuleb eraldamist imporditud soojuse koguse suhtes parandada. $F_{p,preliminary} = (BM_p \cdot HAL_p - BM_H \cdot H_{import}) \cdot CLEF_p$ <i>Eraldamine = (tootepõhine võrdlusalus x toodetud toote kogus - soojuspõhine võrdlusalus x HKSi mittekuuluvast üksusest imporditud soojus) x soojust tarbiva käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{p,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_p: tootepõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes tonni kohta) HAL_p: varasema tootmistasemega seotud toode (väljendatuna tonnides aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikute teradžaulides) H_{import}: soojuse import samadel võrdlusaastatel, nagu on kasutatud HAL_p korral (väljendatuna teradžaulides aasta kohta) $CLEF_p$: soojust tarbiva käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur
	<i>Kui soojust imporditakse, et seda saaks kasutada väljaspool tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa:</i> HKSi mittekuuluvatelt üksustelt imporditud soojust ei võeta varasema tootmistaseme kindlaksmääramisel arvesse. Seetõttu ei saa soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa HKSi mittekuuluvatelt üksustelt imporditud soojuse eest lubatud heitkoguse ühikuid.

4 Soojusvood, mis hõlmavad mitut soojuse eksportijat ja importijat

Käesolevas jaotises käsitletakse olukordi, milles osaleb rohkem kui üks soojuse eksportija või importija.

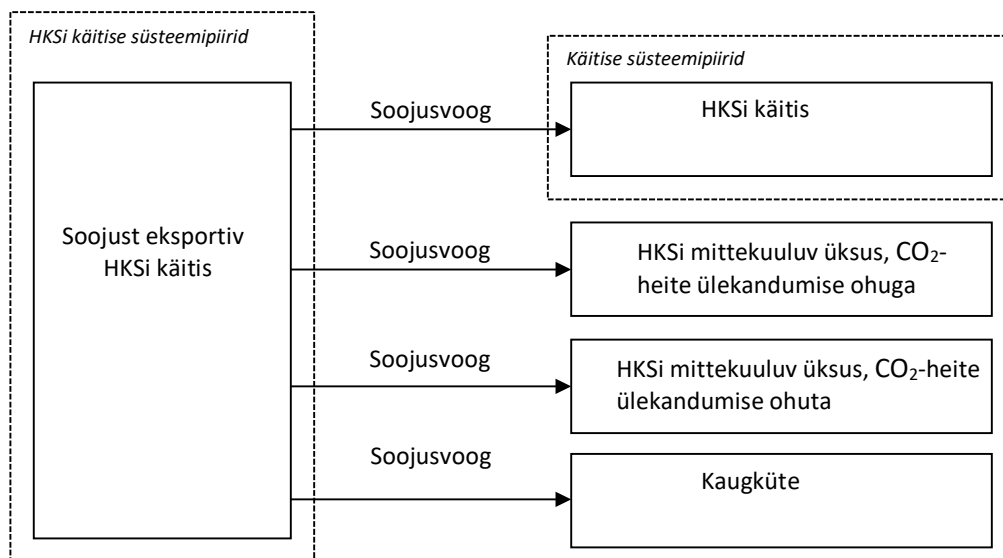
4.1 Üks soojuse eksportija ja mitu soojuse importijat

Käesolevas jaotises käsitletakse juhtumit, mille puhul üks HKSi käitis ekspordib soojust nii HKSi käitistesse kui ka HKSi mittekuuluvatesse üksustesse, millel on erinevad CO₂-heite ülekandumise ohutegurid.

Skeem

Joonisel 4 kujutatakse selles jaotises kirjeldatud olukorda. Soojust eksportiv käitis tuleb jagada erinevateks käitiseosadeks (vt *eraldamise metoodikaid käsitlevat juhenddokumenti nr 2*)

Joonis 4. HKSi käitis ekspordib soojust nii HKSi käitistesse kui ka HKSi mittekuuluvatesse üksustesse

Esialgne eraldamine

Esialgse eraldamise arvutus on esitatud tabelis 4 ja on kindlaks määratud komponentidena, nagu on kirjeldatud jaotistes 3.1 ja 3.2:

- soojuse ekspordi HKSi käitisest teise HKSi käitisesse (soojusvoog A) käsitletakse jaotises 3.1. Sellisel juhul läheb eraldamine soojuse importijale; eksportiv HKSi käitis ei saa eksporditud soojuse eest eraldamist ning seetõttu ei ole eksporditud soojuse jaoks vaja täiendavat käitiseosa.
- Soojusvood HKSi mittekuuluvatesse üksustesse võivad olla kolme liiki, nagu on kirjeldatud jaotises 3.2..
Kõigil kolmel liigil on erinev CO₂-heite ülekandumise ohutegur, olenevalt sellest, kas soojusvoo HKSi mittekuuluvat tarbimist kasutatakse kaugkütte eesmärgil

(soojusvoog D), kas soojusvoo HKSi mittekuuluva tarbimise puhul on CO₂-heite ülekandumise oht (soojusvoog B) või kas sellel ei ole CO₂-heite ülekandumise ohtu (soojusvoog C).

Nende 3 liiki soojusvoogude korral läheb eraldamine eksportijale. Igat liiki soojusvoog vajab erinevat liiki käitiseosa.

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

HKSi soojuse tarbijate korral kasutatav CO₂-heite ülekandumise ohutegur on soojust tarbiva käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur.

HKSi mittekuuluvate üksuste korral ei peeta standardselt CO₂-heite ülekandumise ohtu oluliseks. Kaugkütte käitiseosa ei ohusta määratluse kohaselt CO₂-heite ülekandumise oht, muude HKSi mittekuuluvate soojusvoogude puhul saab CO₂-heite ülekandumise ohuga sektorite korral CO₂-heite ülekandumise ohutegurit kasutada ainult juhul, kui soojuse eksportija esitab rahuldavad tõendid selle kohta, et ta ekspordib soojust HKSi mittekuuluvasse üksusesse, millel on oluline CO₂-heite ülekandumise oht: käitaja esitab näiteks oma soojust tarbivate klientide nimekirja koos nende klientide NACE/PRODCOMi koodidega ja neile tarnitud soojuse kogustega. Selliste tõendite puudumise korral tuleb kasutada nende sektorite CO₂-heite ülekandumise ohutegurit, millel ei ole CO₂-heite ülekandumise ohtu. Kaugkütte käitiseosa puhul on kogu 4. kauplemisperioodil määratud CO₂-heite ülekandumise ohuteguriks 0,3 (ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 16 lõige 3). *Vt ka käitiseosa jagamist käsitlevat juhenddokumenti nr 2.*

Tabel 4. Esialgse eraldamise ülevaade juhul, kui HKSi käitis ekspordib soojust nii HKSi käitiseosadele kui ka HKSi mittekuuluvatele tarbijatele, millel on erinevad CO₂-heite ülekandumise ohutegurid.

Soojusvoog	Esialgne eraldamine
Soojusvood HKSi käitisest teise HKSi käitisesse. Eraldamine läheb HKSi soojuste importijale <u>Soojusvoog A</u>	<i>HKSi käitise osa, mis ekspordib soojust teistesse HKSi käitistesse, ei saa toodetud ja eksporditud soojuste eest lubatud heitkoguse ühikuid.</i> <i>Kui soojust importitakse, et seda saaks kasutada tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piires:</i> importitud soojust võetakse siiski arvesse tootepõhises võrdlusaluses¹¹. $F_{p,preliminary} = BM_p \cdot HAL_p \cdot CLEF_p$ <i>Eraldamine = tootepõhine võrdlusalus x toodetud toote kogus x soojuste tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{p,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_p: tootepõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes tonni kohta) HAL_p: varasema tootmistasemega seotud toode (väljendatuna tonnides aasta kohta) $CLEF_p$: tootepõhise võrdlusaluse CO₂-heite ülekandumise ohutegur <i>Kui soojust importitakse, et seda saaks kasutada väljaspool tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa:</i> HKSi käitistest importitud soojust võetakse arvesse importiva soojuste käitiseosa varasemas tootmistasemes: $F_{H,preliminary} = BM_H \cdot HAL_H \cdot CLEF_H$ <i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x tarbitud soojus x soojuste tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{H,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) HAL_H: soojusega seotud varasem tootmistase väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st võrdlusperioodi jooksul tarbitud mõõdetava soojuste aastase netokoguse aritmeetiline keskmine. $CLEF_H$: tarbija soojuste käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur
Soojusvoog HKSi käitisest HKSi mittekuuluvasse käitisesse, välja arvatud kaugküte:	<i>Soojuste ekspordi korral HKSi mittekuuluvasse käitisesse, välja arvatud kaugküte korral, on soojuste eksportimise käitiseosa määratluse kohaselt soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa.</i>

Eraldamine läheb HKSi soojuse eksportijale <u>Soojusvood B ja C</u>	HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud soojust võetakse arvesse eksportiva käitiseosa varasemas tootmistasemes: $F_{H,preliminary} = BM_H \cdot HAL_H \cdot CLEF_H$ <i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x eksporditud soojuse netokogus x CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{H,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust eksportivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) HAL_H: soojusega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st võrdlusperioodi jooksul toodetud ja HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud mõõdetava soojuse aastase netokoguse aritmeetiline keskmine, kui seda on kasutatud elektrienergia tootmiseks ja kaugkütteks. CO₂-heite ülekandumise ohutegur:C), CO₂-heite ülekandumise ohuta sektorite korral kasutatakse CO₂-heite ülekandumise ohutegurit (soojusvoog välja arvatud juhul, kui soojuse eksportija esitab tõendid selle kohta, et ta ekspordib soojust HKSi mittekuuluvasse üksusesse, millel on oluline CO₂-heite ülekandumise oht (soojusvoog B). <i>HKSi mittekuuluvad üksused ei saa ühikute tasuta eraldamist</i>
Soojusvoog HKSi käitisest kaugkütte eesmärgil. Eraldamine läheb HKSi soojuse eksportijale <u>Soojusvoog D</u>	<i>Soojuse eksportimise korral kaugkütteks saab eksportiv HKSi käitis eraldamise kaugkütte käitiseosa alusel</i> Kaugkütteks eksporditud soojust võetakse arvesse kaugkütte soojuse käitiseosa varasemas tootmistasemes. $F_{DH,preliminary} = BM_H \cdot HAL_{DH} \cdot CLEF_{DH}$ <i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x eksporditud soojuse netokogus x CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{DH,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine kaugkütet eksportivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) HAL_{DH}: kaugküttega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st kaugkütteks toodetud ja eksporditud mõõdetava soojuse aastase netokoguse aritmeetiline keskmine. $CLEF_{DH}$: kasutatakse kaugkütte CO₂-heite ülekandumise ohutegurit. <i>HKSi mittekuuluvad üksused ei saa ühikute tasuta eraldamist</i>

4.2 Soojusvood HKSi eksportijalt soojuse tarnija kaudu

Käesolevas jaotises käsitletakse eraldamist soojusvoogude korral HKSi käitisest soojuse tarnijale, kes tarnib soojust nii HKSi kuuluvatele kui ka HKSi mittekuuluvatele tarbijatele.

Soojuse tarnija

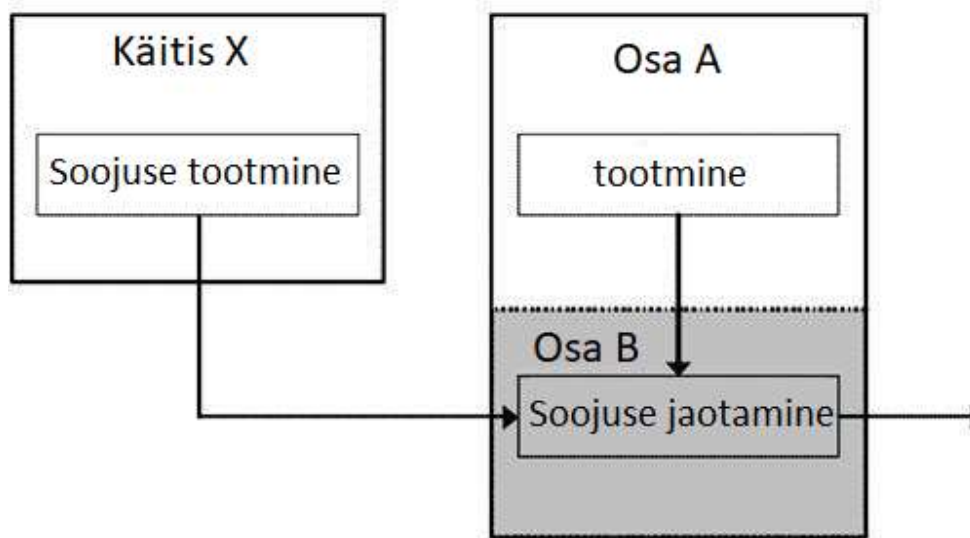
Soojuse tarnija on üksus, mis tegutseb vahendajana soojuse tootjate ja soojuse tarbijate vahel. See tähendab, et vastupidiselt jaotises 4.1 kirjeldatud olukorrale:

- soojuse tarnija ei tooda ega tarbi soojust.
- Soojuse tootja ja soojuse tarbijate vahel ei ole seoses soojuse tarnimisega otsest lepingulist suhet.

Juhul kui soojuse tootjate ja tarbijate vahel on olemas otsese soojuse tarneleping, kuid soojus läbib füüsiliselt soojuse vahendaja, ei ole kõnealuses jaotises kirjeldatud reegleid vaja kohaldada. Sel juhul ei käsitata vahepealset osapoolt eraldi üksusena, vaid pigem soojusülekande taristu osana. Kohaldatakse soojusvoogude standardseid eeskirju (eraldamist HKSi soojuse tarbijatele, välja arvatud juhul, kui soojust imporditakse HKSi mittekuuluvatelt soojuse tootjatelt, eraldamist HKSi soojuse tootjatele, kui tarbijad ei kuulu HKSi, vt jaotisest 3).

Mõnel juhul võib käitis olla nii ELi HKSi kuuluv soojuse tootja kui ka samal ajal soojuse tarnija, kes edastab soojust, mida ta ei ole tootnud, teiste käitiste või üksuste vahel. Sellisel juhul jagatakse käitis virtuaalselt kaheks osaks: HKSi soojuse tootmise osa A edastab toodetud soojuse HKSi mittekuuluvale soojuse tarnija osale B. Kuigi sellisel juhul kuuluvad osad A ja B samasse käitisesse, on soojuse eest eraldamine analoogne sellega, kui osad ei oleks samas käitises: eraldamise saab HKSi soojuse tootja A (sest soojust loetakse tarnituks HKSi mittekuuluvasse üksusesse B, vt jaotis 3.2). Mõlemad osad A ja B võivad importida teisest ELi HKSi käitisest X, vt joonis 5. Juhul kui osa A impordib soojust (ei ole näidatud), saab see sama eraldamise nagu siis, kui see oleks tootnud mõõdetava soojuse netokoguse ise. Juhul kui osa B impordib soojust ehk kui käitis X kasutab osa B soojuse ülekandmise süsteemi ilma tarbimata või A osa kaudu üle kandmata, saab käitis X eraldamise eksportimise eest HKSi mittekuuluvasse käitisse.

Joonis 5. HKSi käitise, mis on ka soojuse tarnija, virtuaalse jagamise näide

Skeem

Allpool oleval joonisel 6 kujutatakse selles jaotises kirjeldatud olukorda.

Esialgne eraldamine

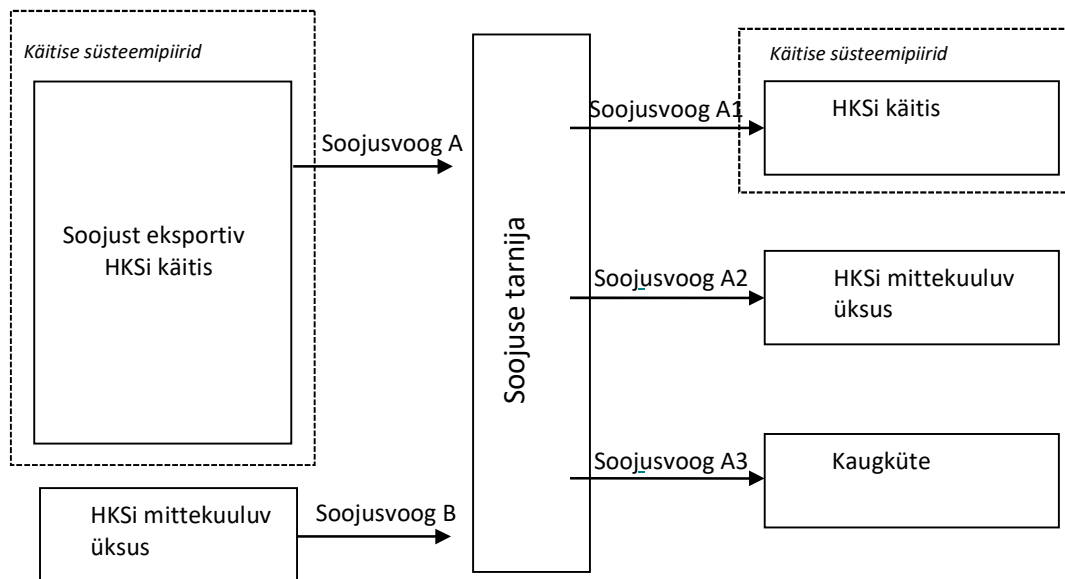
Eraldamise korral käsitletakse soojuse tarnijat HKSi mittekuuluva üksusena, olenemata sellest, kas käitised, kuhu ta soojust ekspordib, kuuluvad HKSi või mitte. Sellest tulenevalt kehtib järgmine üldreegel:

- ELi HKSi kuuluvad soojuse tootjad, kes tarnivad soojuse tarnijale, saavad tasuta lubatud heitkoguse ühikuid soojuse tarnijale eksporditava soojuse eest (sest see ei kuulu HKSi);
- soojuse tarbijad, kellele tarnib soojuse tarnija, ei saa tasuta lubatud heitkoguse ühikuid, sest soojust tarnib HKSi mittekuuluv üksus: soojuse tarnija.

Esialgse eraldamise ülevaade on toodud tabelis 5. Soojuse tarnija kaudu soojuse ülekandmise eeskirju kohaldatakse ka keerulistes soojusvõrkudes, mis ühendavad mitut tootjat ja tarbijat.

Tabelis 5 on esitatud mõned erandid sellest üldisest reeglist.

Joonis 6. Soojusvood HKSi käitisest HKSi mittekuuluva tarnija kaudu¹³

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

Kasutatav CO₂-heite ülekandumise ohutegur on CO₂-heite ülekandumise ohuta sektorite korral kasutatav CO₂-heite ülekandumise ohutegur, välja arvatud juhul, kui on võimalik esitada tõendeid soojuse tarbija CO₂-heite ülekandumise ohu kohta või kui ei ole võimalik esitada tõendeid selle kohta, et soojust tarbitakse kaugkütteks.

Selliseid andmeid saab soojuse tarnija edastada HKSi eksportijale ainult vabatahtlikkuse alusel, sest nende üksuste jaoks ei ole andmete kogumise kontekstis õiguslikke kohustusi. HKSi eksportival käitisel peab olema näiteks nimekiri oma soojust tarbivatest klientidest koos nende klientide NACE/PRODCOMi koodidega ja neile tarnitud soojuse kogustega. Selliste tõendite puudumise korral tuleb kasutada nende sektorite CO₂-heite ülekandumise ohutegurit, millel ei ole CO₂-heite ülekandumise ohtu.

¹³ A1 + A2 + A3 summa võib soojuskao tõttu olla väiksem kui A, mis on tasuta eraldamiseks toetusõiguslik

Tabel 5. Esialgse eraldamise ülevaade juhul kui HKSi käitis ekspordib soojust importijatele soojust HKSi mittekuuluva soojuste tarnija kaudu

Üksus	Esialgne eraldamine
HKSi käitis, mis ekspordib soojust soojuste tarnijale (soojusvoog A)	<i>Soojust eksportiv käitiseosa on standardset soojustpõhise võrdlusaluse käitiseosa. Standardset on CO₂-heite ülekandumise ohutegur CO₂-heite ülekandumise ohuta sektorite ohutegur.</i> Standardset võetakse HKSi eksportija soojuste tarnijale (HKSi mittekuuluv üksus) eksporditud soojust arvesse soojuste eksportimise käitiseosa varasemas tootmistasemes: $F_{H,preliminary} = BM_H \cdot HAL_H \cdot CLEF_H$ <i>Eraldamine = soojustpõhine võrdlus x eksporditud soojuste netokogus x CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{H,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust eksportivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojustpõhine võrdlus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikute teradžaulides) HAL_H: soojustega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st võrdlusperioodi jooksul toodetud ja HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud mõõdetava soojuste varasemate perioodide netokoguse aritmeetiline keskmine. $CLEF_H$: standardset juhtum kasutatakse CO₂-heite ülekandumise ohuta sektorite CO₂-heite ülekandumise ohutegurit <i>Kui on võimalik esitada piisavalt tõendeid, on standardse eraldamise arvutamiseks võimalikud järgmised erandid:</i> • HKSi soojuste tootja ja HKSi soojuste tarbija vahelise otsese soojuste tarnelepingu korral läheb eraldamine tootja asemel tarbijale. Sel juhul vt esialgse eraldamise arvutamise jaotist 3.1 (võib kohaldada soojusvoole A1). • Kui HKSi soojuste tootja ja HKSi mittekuuluva soojuste tarbija vaheline soojuste tarnimine on tõestatud, võib HKSi soojuste tootja taotleda eraldamist oma soojustpõhise võrdlusaluse käitiseosa alusel. Esialgse eraldamise arvutus on võrdne eespool nimetatud standardse juhtumiga, kuid CO₂-heite ülekandumise ohuteguri väärtus on HKSi mittekuuluva(te) tarbija(te) CO₂-heite ülekandumise ohust (võib taotleda soojusvoole A2 puhul). • Kui HKSi soojuste tootja soojuste tarnimine kaugküttele soojuste tarnija kaudu on tõestatud, võib HKSi soojuste tootja taotleda eraldamist oma kaugkütte võrdlusaluse käitiseosa alusel. Sel juhul vt esialgse eraldamise arvutamise jaotist 3.2 (võib kohaldada soojusvoole A3).
HKSi mittekuuluv käitis, mis ekspordib soojust soojuste tarnijale (soojusvoog B)	HKSi mittekuuluvad üksused ei saa ühikute tasuta eraldamist.

Soojuse tarnija	Soojuse tarnijaid peetakse HKSi mittekuuluvateks üksusteks ja nad ei saa ühikute tasuta eraldamist (juhul kui soojuse tarnija toodab ja ekspordib soojust, saab soojuse ekspordiv osa eraldamist analoogselt HKSi käitise, mis ekspordib soojuse tarnijale).
HKSi käitis, mis impordib soojust soojuse tarnijalt (soojusvoog A)	<i>Standardselt ei ole HKSi mittekuuluvast üksusest (nt soojuse tarnija) pärit soojuse import eraldamiseks toetusõiguslik</i> Kuna soojuse tarnijat peetakse HKSi mittekuuluvaks üksuseks, ei saa see käitis imporditud soojuse eest mingit eraldamist (selle juhtumi korral on olemas erand; vt esimene erand käesoleva tabeli esimeses reas loetletud juhtudel). <i>Kui soojust imporditakse, et seda saaks kasutada tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piires (soojusvoog A1):</i> imporditud soojus ei ole ühikute tasuta eraldamiseks toetusõiguslik, sest see tuleb HKSi mittekuuluvast üksusest. Imporditud mõõdetava soojuse netokogus võetakse siiski arvesse tootepõhises võrdlusaluses¹¹. Seepärast tuleb eraldamist imporditud soojuse koguse suhtes parandada. $F_{p,preliminary} = (BM_P \cdot HAL_P - BM_H \cdot H_{import}) \cdot CLEF_P$ <i>Eraldamine = (tootepõhine võrdlusalus x toodetud toote kogus - soojuspõhine võrdlusalus x HKSi mittekuuluvast üksusest imporditud soojus) x soojust tarbiva käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{p,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_P: tootepõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes tonni kohta) HAL_P: varasema tootmistasemega seotud toode (väljendatuna tonnides aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutenä teradžaulides) H_{import}: mõõdetava soojuse netokoguse import samadel võrdlusaastatel, nagu on kasutatud HAL_P korral (väljendatuna teradžaulides aasta kohta) $CLEF_P$: soojust tarbiva käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur HKSi soojuse tootja ja HKSi soojuse tarnija vahelise otsese soojuse tarnelepingu korral on võimalik erand, sest eraldamine läheb tootja asemel tarnijale. Sel juhul vt esialgse eraldamise arvutamise kohta jaotist 3.1 (võib kohaldada soojusvoole A1). <i>Kui soojust imporditakse, et seda saaks kasutada väljaspool tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piire (soojusvoog A1):</i> standardsel juhul ei võeta HKSi mittekuuluvatelt üksustelt imporditud soojust arvesse importiva HKSi käitise varasema tootmistaseme kindlaksmääramisel. Seetõttu ei saa soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa soojuse tarnijalt (HKSi mittekuuluv üksus) imporditud soojuse eest lubatud heitkoguse ühikuid.

	HKSi soojuse tootja ja HKSi soojuse tarbija vahelise otsese soojuse tarnelepingu korral on võimalik erand, sest eraldamine läheb tootja asemel tarbijale. Sel juhul vt esialgse eraldamise arvutamist jaotisest 3.1 (võib kohaldada soojusvoole A1).
HKSi mittekuuluv käitis, mis impordib soojust soojuse tarnijalt (soojusvood A2 ja A3)	HKSi mittekuuluvad üksused ei saa ühikute tasuta eraldamist.

4.3 Soojusvood HKS-i eksportijalt kaugkütteks

Kaugkütteks eksporditava mõõdetava soojuse netokoguse suhtes kohaldatakse erisätteid. Kooskõlas EL-i HKS-i direktiivi artikli 10b lõikega 4 ja ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 16 lõikega 3 ei vähene CO₂-heite ülekandumise ohutegur erinevalt HKS-i mittekuuluvates sektorites tarbitavast soojusest pärast 2026. aastat kaugküttele eesmärgil eksporditud soojuse korral väärtuselt 0,3.

Skeem

Joonisel 4 jaotises 4.1 kujutatakse näidet HKS-i käitisest otse kaugküttevõrku eksporditud soojuse kohta.

Joonisel 6 jaotises 4.2 kujutatakse näidet HKS-i käitisest soojuse tarnija kaudu kaugküttevõrku eksporditud soojuse kohta.

Esialgne eraldamine

Kaugkütet vaadeldakse alati kui HKS-i mittekuuluvat üksust. Seetõttu antakse esialgne tasuta eraldamine mõõdetava soojuse netokogust eksportivale HKS-i käitisele.

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

Kaugküttele eesmärgil eksporditud soojuse korral tuleb kasutada konkreetset CO₂-heite ülekandumise ohutegurit. Tegur võrdub CO₂-heite ülekandumise ohuta sektorite esimese 5-aastase perioodiga (2021–2025) ja jääb väärtusele 0,3 teiseks 5-aastaseks perioodiks (2026–2030) (vastupidiselt muudele CO₂-heite ülekandumise ohuta sektoritele, mille korral tegur pärast 2026. aastat väheneb).

Kaugküttele eesmärgil eksporditud mõõdetava soojuse netokoguse korral on CO₂-heite ülekandumise ohutegur kogu 4. kauplemisperioodi jooksul konstantne väärtus 30%.

Tabel 6. Esialgse eraldamise ülevaade HKSi käitise korral, kes ekspordib soojust kaugkütte eesmärgil

Eksportija/ importija	Esialgne eraldamine
HKSi eksportija	<i>Alljärgnevat valemit kasutatakse kas siis, kui soojust eksporditakse otse kaugkütte eesmärgil või kui soojust eksporditakse soojuse tarnija kaudu JA kui soojuse tarnija on esitanud tõendid selle kohta, et soojust eksporditakse kaugkütte eesmärgil. Soojuse ekspordimisel soojuse tarnija kaudu, kellel puuduvad tõendid soojuse kasutamise kohta kaugkütteks, tuleks olukorda käsitleda kui soojuse eksporti HKSi mittekuuluvasse üksusesse (vt jaotis 3.2 ja tabel 2).</i> <i>Soojust eksportiv käitiseosa on määratluse kohaselt kaugkütte käitiseosa.</i> Kaugkütteks eksporditud mõõdetava soojuse netokogust võetakse arvesse kaugkütte käitiseosa varasemas tootmistasemes. $F_{DH,preliminary} = BM_H \cdot HAL_{DH} \cdot CLEF_{DH}$ <i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x eksporditud soojuse netokogus x CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{DH,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine kaugkütet eksportivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) HAL_{DH}: kaugküttega seotud varasem tootmistase väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st kaugkütteks toodetud ja eksporditud mõõdetava soojuse aastase netokoguse aritmeetiline keskmine. $CLEF_{DH}$: kasutatakse kaugkütte CO₂-heite ülekandumise ohutegurit.
Soojuse tarnija	Soojuse tarnijaid peetakse HKSi mittekuuluvateks üksusteks ja need ei saa ühikute tasuta eraldamist.
Kaugküte	Kaugkütet peetakse määratluse kohaselt HKSi mittekuuluvaks üksuseks ja see ei saa seetõttu tasuta eraldamist.

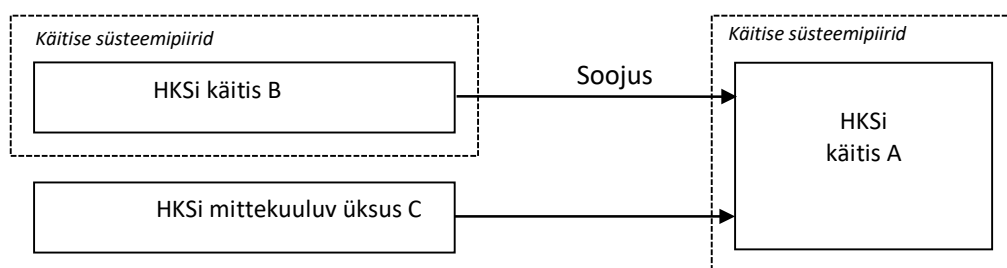
4.4 Mitu soojuse eksportijat ja üks soojuse importija

Selles jaotises vaadeldakse juhtumit, mille korral HKSi soojuse kätis impordib soojust nii HKSi kätisest kui ka HKSi mittekuuluvast kätisest

Skeem

Allpool oleva joonisel 7 kujutatakse selles jaotises kirjeldatud olukorda.

Joonis 7. HKSi soojuse kätis ekspordib mõõdetava soojuse netokogust nii HKSi kätisest kui ka HKSi mittekuuluvast üksusest

Esialgne eraldamine

Esialgne eraldamine on esitatud tabelis 7 ja on kindlaks määratud komponentidena, nagu on kirjeldatud jaotistes 3.1 ja 3.3:

- HKSi kätiseosa soojuse import HKSi kätisest: eraldamine läheb soojuse tarbijale, vt jaotis 3.1.
- HKSi kätiseosa soojuse import HKSi mittekuuluvast üksusest: soojuse import väljastpoolt HKSi ei ole eraldamiseks toetusõiguslik, vt jaotis 3.3.

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

Kasutatav CO₂-heite ülekandumise ohutegur on soojust tarbiva kätiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur.

Tabel 7. Esialgse eraldamise ülevaade juhul, kui HKSi käitis impordib mõõdetava soojuse netokogust nii HKSi käitiseosast kui ka HKSi mittekuuluvast üksusest

Üksus	Esialgne eraldamine
HKSi soojuse tarbija A	<i>Kui soojust imporditakse, et seda saaks kasutada tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piires:</i> HKSi (voog A) imporditud soojus ei mõjuta eraldamise arvutamist, kuid eraldamist tuleb parandada mõõdetava soojuse netokoguse suhtes, mida imporditakse HKSi mittekuuluvast käitisest või muust üksusest. $F_{p,preliminary} = (BM_P \cdot HAL_P - BM_H \cdot H_{non-ETS, import}) \cdot CLEF_P$ <i>Eraldamine = (tootepõhine võrdlusalus x toodetud toote kogus - soojuspõhine võrdlusalus x imporditud mõõdetava soojuse netokogus) x soojuse tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{p,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_P: tootepõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes tonni kohta) HAL_P: varasema tootmistasemega seotud toode (väljendatuna tonnides) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikute teradžaulides) $H_{non-ETS, import}$: HKSi mittekuuluva üksuse mõõdetava soojuse netokoguse import samadel võrdlusaastatel, nagu on kasutatud HAL_P korral (väljendatuna teradžaulides aasta kohta) $CLEF_P$: soojust tarbiva tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur <i>Soojust importiv käitiseosa ei ole tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa.</i> HKSi käitistest imporditud soojust võetakse arvesse soojust importiva käitiseosa varasemas tootmistasemes. HKSi mittekuuluvatest üksustest imporditud soojus ei ole tasuta eraldamiseks toetusõiguslik. $F_{H,preliminary} = BM_H \cdot HAL_{H,eligible} \cdot CLEF_H$ <i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x tarbitud mõõdetava soojuse netokogus (v.a HKSi mittekuuluvast üksusest pärit soojus) x soojuse tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{H,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikute teradžaulides) $HAL_{H,eligible}$: mõõdetava soojuse netokogusega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta), määratluse kohaselt ei arvesta see varasem tootmistase HKSi mittekuuluvatest üksustest imporditud soojust. $CLEF_H$: soojust tarbiva käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur
HKSi soojuse eksportija B	HKSi käitise osa, mis ekspordib soojust teistesse HKSi käitistesse, ei saa eksporditud soojuse eest lubatud heitkoguse ühikuid
HKSi mittekuuluv eksportija C	HKSi mittekuuluvad üksused ei saa ühikute tasuta eraldamist

5 Konkreetseid eraldamise näited

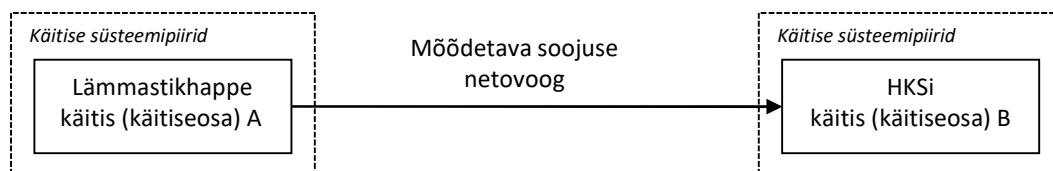
5.1 Soojusvood lämmastikhappe võrdlusaluse kätiseosast teisele kätiseosale

Käesolevas jaotises käsitletakse eraldamist soojusvoogude korral kätisest, mis toodab lämmastikhappe võrdlusaluse ja muu kätiseosa alla kuuluvaid tooteid (vt ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 16 lõige 5).

Skeem

Joonisel 8 kujutatakse selles jaotises kirjeldatud olukorda.

Joonis 8. Soojusvood lämmastikhappe võrdlusaluse kätiseosast teisele kätiseosale

Esialgne eraldamine

Üldjuhul arvutatakse lämmastikhappe võrdlusaluse kätise(osa) A esialgne eraldamine lämmastikhappe tootepõhise võrdlusaluse ja selle varasema tootmistaseme põhjal. Lämmastikhappe võrdlusaluse puhul eraldatakse lämmastikhappe kätiseosa piirides toodetud ja väljaspool kätiseosa süsteemi piire eksporditud soojus lämmastikhappe võrdlusaluse alusel, nii et eksporditud soojus ei tohiks saada eraldamist sama või muu kätise teise kätiseosa alusel.

Seetõttu tuleb soojust tarbiva kätise(osa) B esialgset eraldamist tarbitava lämmastikhappe võrdlusaluse soojusega seotud lubatud heitkoguse ühikute korral kohandada, sest vastavad lubatud heitkoguse ühikud eraldatakse lämmastikhappe tootjale.

Esialgse eraldamise ülevaade on toodud tabelis 8.

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

Kätise(osale) B eraldamise kindlaks määramiseks kasutatav CO₂-heite ülekandumise ohutegur on soojust tarbiva kätiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur.

Tabel 8. Ülevaade esialgsest eraldamisest mõõdetava soojuse netovoo korral ühest lämmastikhape käitisest teise käitise(osa)sse või üksusesse

Esialgne eraldamine soojust eksportivale lämmastikhape käitise(osa)le A	Esialgne eraldamine soojust importivale käitise(osa)le B
Eraldamine antakse lämmastikhape tootjale lämmastikhape võrdlusaluse põhjal, kuid eksporditava soojuse eest täiendavat eraldamist ei toimu. Käitis (käitiseosa), mis ekspordib soojust teise käitise(osa)sse ei saa soojuse ekspordi eest kunagi eraldamist.	<i>Kui soojust imporditakse, et seda saaks kasutada tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa piires:</i> imporditud soojus ei ole ühikute tasuta eraldamiseks toetusõiguslik. Imporditud mõõdetava soojuse netokogus võetakse siiski arvesse tootepõhises võrdlusaluses¹¹. Seepärast tuleb eraldamist parandada imporditud mõõdetava soojuse netokoguse suhtes. $F_{p, preliminary} = (BM_P \cdot HAL_P - BM_H \cdot H_{nitric\ acid, import}) \cdot CLEF_P$ <i>Eraldamine = (tootepõhine võrdlusalus x toodetud toote kogus - soojuspõhine võrdlusalus x imporditud lämmastikhape mõõdetava soojuse netokogus) x soojust tarbiva käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{p, preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_P: tootepõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes tonni kohta) HAL_P: varasema tootmistasemega seotud toode (väljendatuna tonnides aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) $H_{nitric\ acid, import}$: lämmastikhape käitiseosast pärit mõõdetava soojuse netokoguse import samadel võrdlusaastatel, nagu on kasutatud HAL_P korral (väljendatuna teradžaulides aasta kohta) $CLEF_P$: soojust tarbiva käitiseosa CO₂-heite ülekandumise ohutegur
	<i>Kui soojust importiv käitiseosa on soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa, ei ole lämmastikhape käitiseosast imporditud soojus toetusõiguslik ja seetõttu lahutatakse see kogu soojuse varasemast tootmistasemest.</i> $F_{H, preliminary} = BM_H \cdot (HAL_H - H_{nitric\ acid, import}) \cdot CLEF_C$ <i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x (kogu tarbitud mõõdetava soojuse netokogus - lämmastikhape käitisest pärit tarbitud mõõdetava soojuse netokogus x soojuse tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{H, preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) $HAL_{H, total}$: kogu mõõdetava soojuse netokogusega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st tarbitud mõõdetava soojuse aastase netokoguse, mis ei ole ette nähtud elektrienergia tootmiseks ega kaugkütteks, aritmeetiline keskmine võrdlusperioodi

$H_{\text{nitric acid, import}}$

jooksul.

lämmastikhappe käitiseosast pärit mõõdetava soojuse netokoguse import samadel võrdlusaastatel, nagu on kasutatud $HAL_{H, total}$ korral (väljendatuna teradžaulides aasta kohta)

	<i>CLEF_C</i>: soojuse tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur <i>Kui soojust importiv käitis sisaldab kaugkütte kätiseosa, ei ole lämmastikhappe kätiseosast imporditud soojus toetusõiguslik. Kui käitis B ekspordib soojust kaugkütte eesmärgil ja lämmastikhappe ei ole ainus soojusallikas, lahutatakse lämmastikhappe kätiseosast pärit soojus kogu kaugkütte varasemast tootmistasemest.</i> $F_{H, preliminary} = BM_H \cdot (HAL_H - H_{nitric\ acid, import}) \cdot CLEF_{DH}$ <i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x (kogu kaugkütte eksporditud mõõdetava soojuse netokogus - lämmastikhappe kätisest pärit tarbitud mõõdetava soojuse netokogus) x soojuse tarbija CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: <i>F_{H, preliminary}</i>: aastane esialgne eraldamine soojust importivale kätiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) <i>BM_H</i>: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) <i>HAL_{D_{H, total}}</i>: kogu mõõdetava soojuse netokogusega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st tarbitud mõõdetava soojuse aastase netokoguse, mis ei ole ette nähtud elektrienergia tootmiseks ega kaugkütteks, aritmeetiline keskmine võrdlusperioodi jooksul. <i>H_{nitric acid, import}</i>: lämmastikhappe kätiseosast pärit mõõdetava soojuse netokoguse import samadel võrdlusaastatel, nagu on kasutatud <i>HAL_{H, total}</i> korral (väljendatuna teradžaulides aasta kohta) <i>CLEF_{DH}</i>: kaugkütte CO₂-heite ülekandumise ohutegur <i>Kui soojust importiv üksus ei kuulu ELi HKSi, ei saa eraldamist ei soojust eksportiv lämmastikhappe kätiseosa ega HKSi mittekuuluv üksus.</i>
--	--

5.2 Soojusvood integreeritud paberivabrikus

Kõnealune jaotis käsitleb eraldamist soojusvoogude korral integreeritud paberivabrikus. Integreeritud paberivabrik hõlmab vähemalt tselluloosi tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa ja paberi tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa. Ei ole ebatavaline, et integreeritud paberivabrikul on ka soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa, mida on vaja ainult juhul, kui:

- integreeritud paberitehas toodab ka tooteid, mis ei ole võrdlusalusega hõlmatud
- Integreeritud paberivabrik ekspordib ka soojust HKSi mittekuuluvatesse üksustesse (v.a kaugkütteks, millel on oma käitiseosa liik)

Kogu tselluloosi tootmiseks, välja arvatud taaskasutatud paberi tselluloosi korral, antakse tasuta eraldamist ainult turule lastud tselluloosile, mida ei töödelda paberiks samas käitises või tehniliselt ühendatud käitises (ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 16 lõige 6)¹⁴). See kehtib ka soojuse kohta, mis on saadud muust tselluloosi võrdlusalusest kui taaskasutatud paberi tselluloosist.

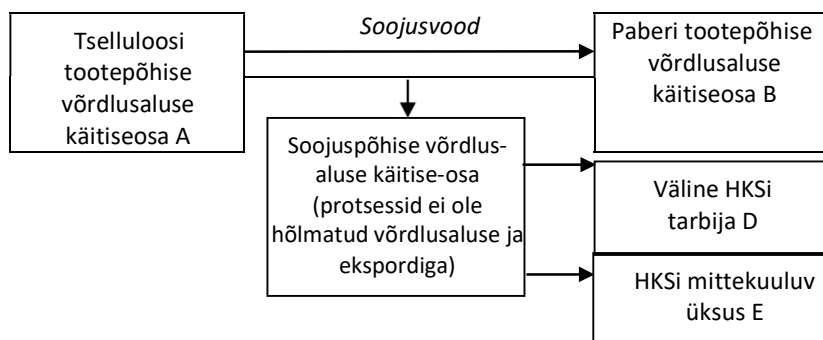
Näide: kui paberivabrik toodab 100 tonni tselluloosi ja turule müüakse ainult 1 õhkuiva tonni, on 1 õhkuiv tonn selle võrdlusaluse põhjal tasuta eraldamiseks toetusõiguslik.

Skeem

Joonisel 9 kujutatakse selles jaotises kirjeldatud olukorda.

Joonis 9. Soojusvood integreeritud paberivabriku näites

Integreeritud paberivabrik või rühm tehniliselt ühendatud tselluloosi- ja paberikäitisi

¹⁴ „Kui käitis hõlmab käitiseosi, mis toodavad tselluloosi (lühikesekiuline jõutselluloos, pikakiuline jõutselluloos, termomehaaniline tselluloos ja mehaaniline tselluloos, sulfittselluloos või muu tselluloos, mis ei ole hõlmatud tootepõhise võrdlusalusega), ekspordides mõõdetavat soojust teistele tehniliselt ühendatud käitiseosadele, võetakse tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute esialgne üldkogus, ilma et see piiraks asjaomase käitise teistele käitiseosadele tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute esialgset aastasi arve, võtab arvesse ainult tasuta eraldatud lubatud heitkoguse ühikute esialgset aastast arvu niivõrd, kuivõrd selles käitiseosas toodetud tselluloosi tooted lastakse turule ja neid ei töödelda paberiks samas või muus tehniliselt ühendatud käitises.“ (Ühikute tasuta eraldamise eeskirjade artikli 16 lõige 6)

Esialgne eraldamine

Üldjuhul põhineb integreeritud paberivabriku esialgne eraldamine kahe tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa ja soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa eraldamiste summal. Tselluloosi tootepõhise võrdlusaluse käitiseosa kindlaksmääramiseks kohaldatakse erireeglit: tselluloosi tootepõhise käitiseosa A esialgne eraldamine arvutatakse tselluloosi toote tootepõhise võrdlusaluse ning toodetud ja turule lastud ning käitiseosas B paberiks töötlemata tselluloosi varasema tootmistaseme põhjal. Samuti nagu kõikide tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade korral, on võrdlusalusena määratletud mis tahes soojus, mis on toodetud ja/või tarbitud tselluloosi võrdlusaluse käitiseosa piires, ning seetõttu ei saa see soojus soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa alusel täiendavat eraldamist.

Paberi tootepõhise käitiseosa B esialgne eraldamine arvutatakse paberi toote tootepõhise võrdlusaluse ja paberi tootmise varasema tootmistaseme põhjal. See ei saa tarbitud soojuse eest täiendavat eraldamist, sest see sisaldub tootepõhises võrdlusaluses.

Soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa C saab eraldamise üksnes mõõdetava soojuse netokoguse eest, mida tarbitakse käitises väljaspool tselluloosi ja paberi tootepõhise võrdlusaluse käitiseosade piire ning mõõdetava soojuse netokoguse eest, mis tarnitakse välistele HKSi mittekuuluvatele tarbijatele. Kui mõõdetava soojuse netokogus eksporditakse kaugküttele, saab see eraldamise kaugkütte käitiseosa alusel.

Esialgse eraldamise ülevaade on toodud tabelis 9.

CO₂-heite ülekandumise ohutegur

Nii tootepõhise võrdlusaluse kui ka soojuspõhise võrdlusaluse käitiseosa(de) korral tuleb kohaldada vastavaid CO₂-heite ülekandumise ohutegureid.

Tabel 9. Ülevaade esialgsest eraldamisest integreeritud paberivabriku näitel, mille mõõdetava soojuse netovood on nii selle piirides kui ka väljaspool seda

Käitiseosa	Esialgne eraldamine
Esialgne eraldamine tselluloosi toote käitiseosale A	Käitiseosas A toodetud tselluloosi osa, mis kantakse üle paberi käitiseosale B, ei ole eraldamiseks toetusõiguslik. Võrdlusaluse määratluse on lisatud kogu käitiseosas A tarbitav soojus, isegi kui see on toodetud väljaspool selle piire, mistõttu ei saa see käitiseosa soojuse tootmiseks või tarbimiseks täiendavaid lubatud heitkoguse ühikuid. Eraldamine antakse tselluloosi tootepõhisele käitiseosale vastava tselluloosi võrdlusaluse alusel, välja arvatud taaskasutatud paberi tselluloosi korral ainult sellise tselluloosi tootmiseks, mis on turule lastud ja mida ei töödelda paberi käitiseosas B. $F_{P, preliminary} = BM_P \cdot HAL_{P, export} \cdot CLEF_P$ Eraldamine = tootepõhine võrdlusalus x toodetud ja turule lastud tselluloosi kogus x tselluloosi toodangu CO₂-heite ülekandumise ohutegur, milles: $F_{P, preliminary}$: aastane esialgne eraldamine tselluloosi tootvale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_P: tootepõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes tonni kohta) $HAL_{P, export}$: varasem tootmistase, mis on seotud <u>turule lastud ja käitiseosas B mittetöödeldud tselluloosi tootmisega</u> (väljendatuna tonnides aasta kohta) $CLEF_P$: tselluloosi tootmise CO₂-heite ülekandumise ohutegur
Esialgne eraldamine paberi tootepõhisele käitiseosale A	Eraldamine toimub paberi tootepõhisele käitiseosale paberi võrdlusaluse põhjal. $F_{H, preliminary} = BM_P \cdot HAL_P \cdot CLEF_P$ Eraldamine = tootepõhine võrdlusalus x toodetud toote kogus x paberi tootmise CO₂-heite ülekandumise ohutegur, milles: $F_{H, preliminary}$: aastane esialgne eraldamine paberit tootvale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_P: tootepõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes tonni kohta) HAL_P: varasema tootmistasemega seotud toode (väljendatuna tonnides aasta kohta) $CLEF_P$: paberi tootmise CO₂-heite ülekandumise ohutegur Käitiseosa ei saa soojuse tootmiseks või tarbimiseks täiendavaid lubatud heitkoguse ühikuid.

Esialgne eraldamine soojust tarbivale kätiseosale C	Kätises <u>ja</u> väljaspool kõikide tootepõhise võrdlusaluse kätiseosade piire tarbitava soojuse korral: $F_{H,preliminary} = BM_H \cdot HAL_H \cdot CLEF_H$ Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x väljaspool tootepõhise võrdlusaluse piire tarbitud mõõdetava soojuse netokogus x soojuse tarbimisprotsessi CO₂-heite ülekandumise ohutegur, milles: $F_{H,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust importivale kätiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) $HAL_{H,total}$: mõõdetava soojuse netokogusega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st väljaspool tootepõhise võrdlusaluse piire tarbitud mõõdetava soojuse aastane netokoguse aritmeetiline keskmine võrdlusperioodi jooksul. $CLEF_H$: soojuse tarbimisprotsessi CO₂-heite ülekandumise ohutegur
	Soojuse ekspordi korral välisele HKSi tarbijale D: eksportiv kätiseosa ei saa HKSi tarbijatele eksporditud soojuse eest eraldamist.
	Soojuse ekspordi korral HKSi mittekuuluvasse üksusesse (välja arvatud kaugkütteks) E: HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud mõõdetava soojuse netokogust võetakse arvesse soojust eksportiva kätiseosa varasemas tootmistasemes: $F_{DH,preliminary} = BM_H \cdot HAL_{DH} \cdot CLEF_{DH}$ Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x eksporditud mõõdetava soojuse netokogus x CO₂-heite ülekandumise ohutegur, milles: $F_{DH,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine soojust eksportivale kätiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) HAL_{DH}: mõõdetava soojuse netokogusega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st võrdlusperioodi jooksul toodetud ja HKSi mittekuuluvatesse üksustesse eksporditud varasemate perioodide mõõdetava soojuse netokoguse aritmeetiline keskmine, kui seda ei ole kasutatud elektrienergia tootmiseks ja kaugkütteks. CO₂-heite ülekandumise ohutegur: CO₂-heite ülekandumise ohuta sektorite korral kasutatakse CO₂-heite ülekandumise ohutegurit, välja arvatud juhul, kui soojuse eksportija esitab tõendid selle kohta, et ta ekspordib soojust HKSi mittekuuluvasse üksusesse, millel on oluline CO₂-heite ülekandumise oht

	<i>Soojuse eksportimise korral kaugkütteks saab eksportiv HKSi käitis eraldamise kaugkütte käitiseosa alusel:</i> kui soojus eksporditakse kaugküttele, oleks vaja täiendavat kaugkütte võrdlusaluse käitiseosa (ei ole näidatud joonisel 9). Eraldamist sellele täiendavale käitiseosale võetakse arvesse kaugkütte käitiseosa varasemas tootmistasemes. $F_{DH,preliminary} = BM_H \cdot HAL_{DH} \cdot CLEF_{DH}$ <i>Eraldamine = soojuspõhine võrdlusalus x eksporditud mõõdetava soojuse netokogus x CO₂-heite ülekandumise ohutegur,</i> milles: $F_{DH,preliminary}$: aastane esialgne eraldamine kaugkütet eksportivale käitiseosale (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutes aasta kohta) BM_H: soojuspõhine võrdlusalus (väljendatuna lubatud heitkoguse ühikutena teradžaulides) HAL_{DH}: kaugküttega seotud varasem tootmistase (väljendatuna teradžaulides aasta kohta); st kaugkütteks toodetud ja eksporditud mõõdetava soojuse aastase netokoguse aritmeetiline keskmine. $CLEF_{DH}$: kasutatakse CO₂-heite ülekandumise ohuteguriga kaugkütet.
Esialgne eraldamine välisele HKSi tarbijale D	<i>Eraldamine HKSi käitisele, mis impordib soojust teisest HKSi käitisest, mis hõlmab tselluloosi võrdlusaluse käitiseosa, on sama, mis import mis tahes teisest HKSi käitisest: tasuta eraldamine läheb importivale käitisele.</i> <i>Vt esialgse eraldamise arvutamist nimetatud juhul jaotisest 3.1.</i>
Esialgne eraldamine HKSi mittekuuluvale üksusele E	<i>HKSi mittekuuluvad üksused ei saa ühikute tasuta eraldamist</i>

Lisa A: võrdlus 2011. aasta juhenddokumendiga nr 6

Alljärgnevas tabelis on näidatud, kuidas juhenddokumendi nr 6 2011. aasta versiooni jaotised on seotud praeguse, 2019. aasta versiooni jaotistega ja kus käsitletakse põhiteemasid. Palun arvestage, et vastavate jaotiste sisu võib olla eri versioonides oluliselt muudetud seoses uute eeskirjadega muudetud ELi HKS-i direktiivis või ühikute tasuta eraldamise eeskirjades. „-“ viitab teemale, mida vastavas juhenddokumendis ei käsitleta.

Kõiki käesoleva juhenddokumendi parandusi ei ole tehtud eeskirjade muudatuste tõttu. Tekstimuudatusi, mis on tehtud ainult selgitamise eesmärgil, ei ole tabelis loetletud.

Sisu	Jaotis		Märkused
	2011 Juhend- dokument nr 6	2019 Juhend- dokument nr 6	
Sissejuhatus	1	-, juhend- dokumen- dis nr 1	2019. aasta juhenddokument nr 2 viitab 2019. aasta juhenddokumendi nr 1 sissejuhatavale jaotisele
Juhenddokumentide staatus	1.1	-, juhend- dokumen- dis nr 1	
CIMi juhenddokumentide taust	1.2	-, juhend- dokumen- dis nr 1	
Juhenddokumentide kasutamine	1.3	-, juhend- dokumen- dis nr 1	
Täiendav suunis	1.4	-, juhend- dokumen- dis nr 1	
Juhenddokumendi nr 6 kohaldamisala	1.5	1	
Piiriüleste soojusvoogude käsitlemise põhimõtted	1.6	2	Lisatud kaugkütte kirjeldus Oluliste võimsuse muutustega seotud aspektide kustutamine

Soojusvood ühe soojuse eksportija ja ühe soojuse importija vahel	2	3	4. kauplemisperioodil mittekohaldatavate kodumajapidamisi käsitlevate eeskirjadega seotud aspektide kustutamine
Soojusvood kahe HKSi käitise vahel	2.1	3.1	.
Soojusvood HKSi käitisest HKSi mittekuuluvasse üksusesse	2.2	3.2	2019. aasta juhenddokumenti kaasatud kaugkütte käitiseosa
Soojusvood HKSi mittekuuluvast üksusest HKSi käitisesse	2.3	3.3	
Soojusvood, mis hõlmavad mitut soojuse eksportijat ja importijat	3	4	
Üks soojuse eksportija ja mitu soojuse importijat	3.1	4.1	
Soojusvood HKSi eksportijalt soojuse tarnijale	3.2	4.2	Ümber nimetatud ... soojuse tarnija <u>kaudu</u>
Soojusvood HKSi eksportijalt kodumajapidamistele	3.3	4.3	Endised kodumajapidamise eeskirjad on asendatud kaugkütte eeskirjadega
Mitu soojuse eksportijat ja üks soojuse importija	3.4	4.4	
Mitu soojuse eksportijat ja importijat	3.5	-	Integreeritud jaotisesse 4.2
Olulised muutused soojusvoogudes pärast 1. jaanuari 2005	4	-	Kustutatud 2019. aasta juhenddokumendis, sest võimsuse muutumise aspektid ei ole enam asjakohased
Võimsuse suurendamiste/vähendamiste määratlused	4.1	-	
Eraldamine võimsuse olulise muutumise korral	4.2	-	
Konkreetsed eraldamise näited	5	5	
Soojusvood lämmastikhappe võrdlusaluse käitiseosast teisele käitiseosale	5.1	5.1	
Soojusvood integreeritud paberivabrikus	5.2	5.2	2019. aasta juhenddokumenti kaasatud kaugkütte käitiseosa

